

RIALLES I TITELLES APROP NOSTRE

Durant la primera quinzena de juny gent, provinents d'una vintena de poblacions de Catalunya ens reunim a Terrassa per a parlar de "Rialles". Es concentraren la majoria de titellaires catalans per a exposar els seus ninots i demostrar el seu art. La senyora Marta Ferrusola, en representació del President de la Generalitat, i el senyor Enric Puig, Director General de Joventut, seguieren entre els nens per a viure amb ells un espectacle. Quan la ciutat de Terrassa es convertí, per uns dies, en la capital de "Rialles" i dels titelles, molts de nosaltres, sabadellencs preocupats per la cultura i pel futur del nostre país, ens preguntàrem: què passa a la veïna ciutat? En què ens afecta tot això?

El "Moviment Rialles", del qual un grup sabadellenc, vinculat a Òmnium Cultural, en forma part, celebra els seus deus anys dels inicis d'aquesta activitat avui en procés d'escampar-se arreu de Catalunya. Ja l'any 1977, durant dues temporades consecutives, tinguérem "Rialles" a Sabadell; fou quan poguérem estrenar la primera pel·lícula doblada en català, "La Ventafocs", i gaudir dels millors espectacles de titelles i de teatre per a nois i noies d'aquell moment. Diverses circumstàncies impediren la continuació d'aquestes activitats a la nostra ciutat; des de fa uns mesos, però, s'ha reemprès la tasca i sembla que amb nova empena; tot fa suposar, si els suports institucionals no fallen, que podrem mantenir els propòsits inicials i que, per fi, els nois i les noies sabadellencs podran disposar d'un programa estable d'espectacles, fets a la seva mida, de qualitat i arrelats a la nostra cultura.



Els amics terrassencs han tingut l'encert de vincular la celebració del 10è. aniversari de "Rialles" en aquella ciutat amb un homenatge en record del gran titellaire terrassenc Ezequiel Vigués, conegut per "Didó". Vigués fou un home de vida atzarosa, acostumat a vèncer dificultats des de molt petit, abocat, quasi per vocació, a ser un rodamón i a fer vida bohèmia. Tot recordant els espectacles de titelles al carrer quan ell era un marrec, un dia fugí a París i hi descobrí el món de l'espectacle; hi muntà el cabaret "Sevilla", fins que decidí marxar a Amèrica i viure de l'espectacle. Torna a la vella Europa i -roda el món i torna al Born-, amb la seva dona, la Teresa Riera, es converteix en el titellaire més popular de Catalunya. De fira en fira, muntà el seu teatre al costat de les parades de roba, de betes i fils o del bestiar més vari. Hom ja hi compta, amb el castell d'en "Didó".

Després de la guerra civil continuà actuant. Alguns joves hi faran coneixença i, com passava amb els oficis menestrals, aprendran dels seus dits i de la seva paraula, el vell art -qui sap si ja existent en temps dels grecs o abans-, tan arrelat a Catalunya. D'aquí naixeran els nous grups de titellaires que, a poc a poc i amb sort diversa, floriran arreu del país: els Claca a Palautordera, els Babi al barceloní barri de Sants, els Baliga Balaga a Tarragona, els Babadoc a Sant Feliu de Codines, els Marduix també a Palautordera, l'Espantall a Barcelona, els Naip a Vic, els Serpentina, etc. Mentre, es creava l'Escola de Ti-

telles i Marionetes a l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona on impartiran classes titellaires estrangers com Olden o Thozet.

Els titelles, potser la forma més antiga i popular de fer teatre, és un art profundament arrelat a les nostres terres. A Sabadell mateix ben segur que trobaríem persones que recordarien les representacions de titelles al carrer. Un art avial que hauríem de recuperar i de fer revivre, encara que només fos per l'encant, la ingenuïtat i la traça que comporta.

Una Fira de titelles i una Mostra de titelles catalans poden justificar, doncs, unes escapades a Terrassa per a fruit d'algun dels vint espectacles programats, alguns amb caràcter d'estrena, com és el cas d'"En Pere poca por" dels Claca, "Gresca i titelles" dels Babi-Ara va de bo o "Bon viatge, Caputxeta" dels Naip. Completaran el programa una conferència del Sr. Xavier Fàbregas sobre la personalitat i l'obra de "Didó" i una taula rodona entre titellaires per a debatre la problemàtica d'aquest art avui al nostre país.

Que la celebració d'aquest 10è. aniversari de "Rialles" marqui l'inici d'una nova etapa en què l'espectacle per a nois i noies torni a tenir la importància que es mereix. Si els pares, els educadors, els que tenen responsabilitat de govern i el públic en general hi prestéssim més atenció, ben segur que alguna cosa començaria a canviar en aquest país nostre.

Grup "Rialles" de Sabadell

Es una gentilesa de
MORRAL

Trofeus-Copes-Medalles-Insígnies-Clauers-Rètols-Plaques
commemoratives- Etc. Treballs especials en bronze i aliatges.
Arimón, 113-117 - Tels. 725 49 77 i 725 41 87 — SABADELL